

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. V.**, zast. JUDr. Vlastimilem Vezdenkem, advokátem, se sídlem Hauerova 725/3, Opava, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Heřmanice**, se sídlem Orlovská 670/35, Ostrava, proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 10. 2020, č. j. VS-276364/ČJ-2020-803532-KT, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 4. 2021, č. j. 22 A 98/2020-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 13. 10. 2020, č. j. VS-276364/ČJ-2019-803532-KT (dále jen „rozhodnutí ze dne 13. 10. 2020“), uložil speciální pedagog žalované žalobci podle § 46 odst. 3 písm. g) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), nepodmíněný kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 2 dny. Tento trest byl uložen za kázeňský přestupek, jehož se měl žalobce dopustit porušením povinností vyplývajících z § 28 odst. 1 a § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu odnětí svobody tím, že v průběhu výkonu trestu požil návykovou látku, neboť dne 6. 12. 2019 při provedení testování tělních tekutin (moči) byla zjištěna pozitivita na látky MET a BZD a následným toxikologickým vyšetřením byla prokázána pozitivita na amfetamin a metamfetamin, aniž byla žalobci zjištěná psychotropní látka ordinována lékařem.

[2] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla žalobcovu stížnost proti rozhodnutí ze dne 13. 10. 2020.

II.

[3] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Za nespornou krajský soud označil skutečnost, že dne 6. 12. 2019 byly v moči žalobce při provedení orientačního toxikologického vyšetření zjištěny zakázané návykové látky (metamfetamin a amfetamin). Dále vyslovil, že zákon o výkonu trestu odnětí svobody nestanovuje formu zavinění v případě kázeňského přestupku, stanoví pouze požadavek zaviněného porušení povinnosti, pořádku či kázně. S ohledem na to a v návaznosti na závěry vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu následně dovodil, že k odpovědnosti za kázeňský přestupek postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Podle krajského soudu bylo prokázáno, že žalobce, byť nevědomě, návykovou látku konzumoval. Nedbalostní zavinění krajský soud spatřoval v tom, že sám žalobce v průběhu řízení připustil, že nechává volně přístupný svůj hrnek s nápoji a nezamyká si svou skříňku s osobními věcmi, ačkoliv byl prokazatelně poučen o tom, jakým způsobem má chránit své osobní věci právě z důvodu možné kontaminace zakázanými látkami. Žalobce se podle krajského soudu v souvislosti s povinností jednat tak, aby co nejvíce snížil riziko intoxikace, choval nedbale. Z uvedeného důvodu nepřisvědčil žalobním tvrzením o tom, že vina žalobce nebyla náležitě prokázána.

III.

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel namítá, že samotným ponecháním hrnku bez dozoru a nezamykáním skříňky nemuselo dojít k jeho intoxikaci návykovými látkami. Bylo k tomu také zapotřebí, aby se v opuštěném hrnku nacházel nějaký nápoj a aby stěžovatel tento nápoj vypil. To vše navíc v časové souvislosti s testováním tělních tekutin stěžovatele. Stěžovatel namítá, že nic takového v kázeňském řízení ani v následném soudním řízení nebylo prokázáno, a uvedenými tvrzeními se krajský soud podle stěžovatele nezabýval.

IV.

[7] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Trvá na tom, že vina stěžovatele byla prokázána nade vší pochybnost. Navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud předesílá, že ve shodě s krajským soudem vycházel při posouzení věci ze své judikatury, podle níž se k povaze kázeňského přestupku nabízí analogické použití právních předpisů upravujících podmínky odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudky ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016-37, a ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014-26). Dle § 55 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody se uložením kázeňského trestu vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu. Dle § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), postačí k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti. I k odpovědnosti za kázeňský přestupek tedy podle judikatury Nejvyššího správního soudu postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50).

[11] S ohledem na právě uvedené Nejvyšší správní soud poukazuje na § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého je přestupek spáchán z nedbalosti, *jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.*

[12] V posuzované věci není sporné, že při orientačním chemicko-toxikologickém vyšetření moči byla u stěžovatele zjištěna zakázaná látka. Jelikož stěžovatel úmyslné požití této zakázané látky popřel a správní orgány neměly žádný důkaz o opaku, zkoumaly, zda stěžovatelova intoxikace zakázanou látkou mohla být zaviněna nedbalostně. Za tímto účelem správní orgány stěžovatele dne 7. 10. 2020 vyslechly, přičemž stěžovatel uvedl *„[o]sobní skříňku si nezamykám a občas se mi stane, že nechám svůj nápoj v kulturní místnosti bez dohledu. Toto se mi stane i v současné době.“* Současně stěžovatel také potvrdil, že byl poučen o tom, jak má při ochraně svých věcí postupovat.

[13] Z uvedeného plyne, že v řízení bylo prokázáno, že stěžovatel nejednal v souladu s poučením, kterého se mu v souvislosti s prevencí rizika možné kontaminace zakázanými látkami ve věznici dostalo, a nečinil potřebné kroky k zajištění svých osobních věcí nebo také nápojů. Namítal-li tedy stěžovatel, že nebyly náležitě objasněny všechny okolnosti jeho kázeňského přestupku, Nejvyšší správní soud s touto námitkou nesouhlasí. Správní orgány zjistily skutkový stav věci dostatečně. Jelikož stěžovatel popíral, že by zakázané látky požil úmyslně a opak prokázán nebyl, vyslechly stěžovatele k možnému nedbalostnímu jednání. To z výpovědi stěžovatele vyplynulo, neboť jak shora uvedeno, sám výslovně uvedl, že navzdory poučení ponechává své nápoje bez dohledu a nezamyká si svou skříňku s osobními věcmi. Zaviněné protiprávní jednání z nedbalosti (v podobě nedbalosti nevědomé) tak bylo nade vší pochybnost prokázáno.

[14] Stěžovatel přitom nenabídl žádnou jinou skutkovou verzi, která by vyvrátila porušení jeho povinností vyplývajících z § 28 odst. 1 a § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu odnětí svobody (*Odsouzeným je zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví.*). V řízení před žalovanou sice

tvrdil, že se jedná o zinscenovanou věc, kterou se mu *někdo* snaží uškodit či se ho *zbavit*, k dalším dotazům správních orgánů však odmítl poskytnout jakékoliv konkrétní informace či podezření. Pokud snad stěžovatel měl ve věznici spory s jinými odsouzenými, a to až do té míry, že by někdo mohl mít snahu jej tímto způsobem „poškodit“, tím spíše měl dbát poučení, kterého se mu dostalo, a neponechávat své osobní věci či nápoje bez dozoru a volně přístupné.

[15] Stěžovatelova kasační námitka spočívající v tvrzení o tom, že správní orgány neprokázaly, že se v jeho opuštěném hrnku nacházel nápoj a stěžovatel tento nápoj následně vypil, je nedůvodná. Z výpovědi stěžovatele ze dne 7. 10. 2020 jednoznačně vyplynulo, že stěžovatel nechává své *nápoje* bez dozoru. Skutečnost, že v napadeném rozhodnutí žalovaná, obdobně jako krajský soud v napadeném rozsudku, místo slova *nápoj(e)* zmiňuje *hrneček s nápojem*, je podle Nejvyššího správního soudu toliko nepřesností ve formulaci; ta však nikterak neovlivňuje závěr o tom, že skutková zjištění v daném případě byla dostatečná pro posouzení stěžovatelova jednání jako jednání porušujícího povinnosti v průběhu výkonu trestu odnětí svobody. Taktéž stěžovatelova polemika nad tím, zda byl hrnek plný či prázdný, je lichá, stejně jako je irelevantní jím tvrzená nutnost prokázat, že opuštěný kontaminovaný nápoj vypil. Pokud stěžovatel trvá na tom, že zakázanou látku nepožil úmyslně, přestože byla zjištěna v jeho těle při toxikologickém testování, muselo k jejímu požití dojít neúmyslně, a to v důsledku kontaminace stěžovatelových osobních věcí, potravin či nápojů. A stěžovatel sám potvrdil, že tyto nechává volně přístupné. Právě tím je naplněna hypotéza o jeho nedbalostním zaviněném protiprávním jednání.

[16] Pro právě uvedené nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou stížnostní argumentaci o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci a uzavírá, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nebyl naplněn.

[17] Nejvyšší správní soud závěrem pro úplnost a nad rámec nutného dodává, že nepřehlédl, že žalovaná v napadeném rozhodnutí poukázala na účelovou praxi některých odsouzených, kteří nechávají své osobní věci záměrně bez dohledu, aby tuto skutečnost mohli následně použít jako obhajobu v případě pozitivního nálezu zakázané látky při toxikologickém testování. Byť stěžovateli nebyl takový účelový postup v nynější věci vytýkán, přesto nelze nevidět, že vědomě nechává své osobní věci i nápoje přístupné a otevřeně připouští, že s touto praxí pokračuje i po negativní zkušenosti, která je řešena v projednávaném případě.

[18] Zbývá doplnit, že ač stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje i kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neuvádí, z čeho dovozuje nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem. V důsledku chybějící argumentace mířící proti právnímu posouzení učiněnému krajským soudem, nemá Nejvyšší správní soud, k čemu by se v tomto směru vyjádřil.

VI.

[19] Kasační stížnost tedy není důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

pokračování

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalované jako v řízení úspěšné účastníci žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu